

Det forekommer mig imidlertid, at disse Arbeidsinspektører, paa hvem jeg lægger megen Vægt, ikke kunne undvære en Fuldmagt som den, der indeholdes i § 11; men der er et Punkt, som gjør mig lidt tvivlsaaudig med Hensyn til deres Opgave, og det er Ordet „aarlig“. Seg tror, det vilde være heldigere — men derom er der nu ikke stillet Endringsforslag — hvis dette Ord ikke stod der. De Folk, der skulde være Arbeidsinspektører, skulde efter min Mening være Saadanne, som med hele deres Liv og Sjæl ville hellige sig deres Virksomhed, men naar der indsættes dette Ord „aarlig“, kunne de let se paa Sagen, som om det — som man siger med et dagligdags Udtryk — var deres forbandede Skyldighed at anfille saadan Undersøgelse en Gang om Aaret, og at det saa var nok. Seg tror derfor, det var bedre at sige, at de skulde have denne Fuldmagt til at tage sig af disse Sager, men at man for Resten maa stole paa, at man i dem har saadanne Folk, at man ikke behøver at indsætte Bestemmelsen „aarlig“.

Svobd: Den ærede sidste Læser yttrede sig i en Retning, som ikke overraskede mig. Han er nemlig i den Grad Antisocialist, at han ikke en Gang i Lovgivningsarbejder vil lægge nogenlunde kathedersocialistiske Anskuelse for Dagen, og vi maa dog sige, at det nærmest er med den sidstnævnte Retning, nærværende Lovforslag nogenlunde gaar i Spænd. Seg tror ikke, vi skulde opholde os ved de kvindelige Læger, som vi ikke have. Det er et fremtidsspørgsmaal, der ikke ligger praktisk for. Hvorvel jeg holder af kvindelige Bøfener og altsaa ogsaa af kvindelige Læger, kan jeg dog ikke gaa med til af den Grund at optage Noget derom i dette Forslag. Seg tror, det er en saadan indre Hørelse, som man ikke for meget skal lægge for Dagen i Lovparagrafer. Noget lignende gjælder med Hensyn til den Paragraf om Skilsmisfen mellem Kjønnene, der stod i Regjeringens oprindelige Forslag, men som blev udstemt i Landsstinget. Det ærede Medlem tror, at Kjønnene have saa overordenlig godt af at omgaaes sammen eller i alt Fald ikke har nogenlunde Skade deraf, og han mener, at der derved vilde udvilles sig en meget bedre Forstaaelse imellem dem, men dette kunde dog kun bero paa en Forestilling. Seg veed ikke, hvorvidt det ærede Medlem har noget personligt Kjendskab til disse Forsølb. Seg har ikke noget stort Kjendskab til de store Fabrikker, da det kun er saa, jeg har havt Leilighed til nøiere at undersøge, men det veed jeg, at Arbejderne i Almindelighed sætte stor Pris paa, at denne Paragraf optages. Dette er dog fra Arbejdernes Side en Slags Selverkjendelse af, at der findes saadanne Skøbeligheder, som let kunde finde Næring ved dette Samliv, medens de ellers ikke vilde kunne komme, og der derved kunde ske en Udviikling af Svagheder, som ellers ikke vilde blive afstedkomne. Seg siger, at

det virkelig er alle Arbejderes Mening, som i det Hele indlade sig paa at medvirke til Forbedringen af deres hele Stilling. — Lør jeg dernæst maaste henvende et Par Ord til det ærede Medlem for Kretsens Næsts 1ste Valgfæds (Scavenius). Hans Endringsforslag gaa helt igennem ud paa at forebygge, hvad han kalder Ministervillaarlighed. Han besværer sig over, at Indenrigsministeren vil gjøre sig til Overformynder for unge Menneskers Arbeidsvirksomhed, men dette finder jeg meget vigtigt. Vi trænge til en Overformynder, og hvem skulde bedre kunne være det end den ansvarlige Minister, hvem vi kunne kræve til Regnskab for, hvorledes han røgter dette Sverv som Overformynder. Kunde det ærede Medlem paavise os nogen anden Embedsstilling, med hvilken man kunde forbinde det Sverv at være Overformynder, kunde vi tage under Overveelse, hvor vidt vi kunde undgaa at tillægge Ministeriet denne Myndighed. Mig forekommer det, at den ærede Minister fortjener Tak, fordi han har villet paatage sig dette Overformynderskab, vel at mærke i Henshold til en Lov. At der bliver noget Spillerum for, hvad man kan kalde Villaarlighed, er næsten nødvendigt, idet vi jo her, som det saa ofte er sagt og gjentaget, bevæge os paa et fremmed Omraade. Derfor er det bedst at gjøre Lovens Udtryk noget almindelige, maaste mere almindelige, end det i den endelige Fabriklovgivning kan være ønskeligt, for at vi nemlig kunne faae Bedkommende til i ethvert enkelt Tilfælde at anvende noget af deres bedste Erføring, indtil Erføringen har givet os noget Udbytte, som vi da kunne nedlægge i en yderligere Udviikling af Fabriklovgivningen. Det tror jeg er den rette Maade at gaa frem paa. Det ærede Medlems Forslag under Nr. 1 gaar ud paa at forklare, hvorledes de Arbejderes Stilling skal være, der skulde være denne Lov underkastede, og sætter som Karaktermærke for Fabrikker eller fabrikmæssige Bærksteder, at et Antal af over 10 Personer beskæftiges ved selve Fabrikationen eller ved dertil hørende Arbejder. Dette forekommer mig at være en meget fram doktrinær Betegnelse. Det ærede Medlem maa undskylde mig; der ligger ikke deri nogen Sigtelse for, at han i det Hele er doktrinær; men det er jo ofte Tilfældet, at de mest antidoktrinære Mænd blive meget doktrinære, naar de skulde fremstille Noget. Det er kun, saalange de gaa ud paa at bryde ned, saa længe de gaa løs paa Andre, at de bruge Doktrinærismen som Angrebsvaaben; men saa snart man skal bygge op, bygger man efter sine egne Forestillinger paa doktrinær Maade og ikke efter Virkelighedens og det praktiske Livs Krav og Løve. Trænger et Bærksted eller en Fabrik paa 10 Personer til denne Lov, trænger virkelig en paa 9 meget nær ligesaa meget dertil; derom kan der ikke være den ringeste Tvivl. Disse Talgrandser ere altid meget vanskelige. — Seg kunde dernæst maaste gjøre den